

ایران

- صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول:** محمدحسن روزی طلب
- سردبیر:** حسام الدین برومند
- معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- دبیران:** مصطفی عیوضی (سیاسی) • مهدی مهرپور(اقتصادی)
- وزیر رستمی وند(اجتماعی)

- بنفشه غلامی (جهان)
- لیدا فخری (اندیشه) • محمدرضا عزیزی (گزارش)
- زهره کشوری (زیست بوم) • فرزاد قلعه‌دار(حوادث)
- مهدی کلهرنژاد(اجرائی)
- حجت حکیمی (صفحه‌آرایی)
- ممسن جانی پور (ویراستاری)
- ابوالفضل نسایی(عکس)

- تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ شماره: ۸۸۷۶۱۲۴۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پيامک:** ۳۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی: **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
- صندوق پستی:** ۵۳۳۸۸-۵۳۳۸۸ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۶۸۸۰۰
- چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- سازمان آگهی های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی ها:** ۱۸۷۷(۰۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۴۸۸۹۲۰۸۸

سخن‌روز

امام محمد باقر(ع):

سخن نیک را از هرکسی، هرچند به آن عمل نکند، فرا گیرد.

بحارالانوار، داراحیاء الترا العربی، ج ۷۵، ص (۱۷۰)

نگاره

فضای مجازی

روایتی از سال‌های دفاع مقدس

کیاوش گلزار راغب، پژوهشگر و نویسنده ادبیات پایداری استوری اخیر خود را به بازنشر مطلبی درباره کتاب «برده سور» اختصاص داده، کتابی که دربردارنده خاطرات پدالله خداداد مطلق است. این نوشته کیاوش گلزار راغب، روایتی داستانی از جنگ هشت‌ساله ایران و عراق است که براساس خاطرات واقعی پدالله خدادادمطلق نگاشته شده.

در این کتاب، داستان ماجراهای روستایی در شمال غرب سردشت و زندان معروف آن پیش روی علاقه‌مندان قرار گرفته است. به تازگی چاپ تازه‌ای از این کتاب به همت انتشارات سوره مهر روانه کتابفروشی‌ها شده است. نسخه صوتی «برده سور» نیز چندی است که از سوی گروه فرهنگی سماوا تولید شده است.

بازنشر مطلبی خواندنی در صفحه مودب

علی محمد مودب، شاعر و ناشر که اغلب در صفحه شخصی‌اش در شبکه‌های اجتماعی به بازنشر احادیثی از ائمه اطهار و همچنین انتشار بیت‌هایی از شعرهای معاصر کشورمان می‌پردازد این مرتبه مطلبی را از صفحه گروه واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، با عنوان «چشم و چراغ» با دنیای کنندگان صفحه‌اش به اشتراک گذاشته است. در پست اخیر این گروه به ارائه چند واژه مرتبط با زمستان که میان افغانستان و تاجیکستان مشترک است پرداخته

شده که برای مخاطبان ایرانی هم به سبب اشتراکات زبانی جالب توجه است. از جمله آن «واژه‌ها که به تحقیق سمانه ملک‌خانی گردآوری شده می‌توان به واژه «برف چنگی» اشاره کرد که در ایران، مآن را برف بازی می‌خوانیم.

مروری بر سریالی خاطره‌انگیز

مازیار معاونی، منتقد سینما و مترجم تئاتر در پست تازه خود چند سطری درباره یکی از سریال‌های به یاد ماندنی تلویزیون نوشته؛ در بخشی از یادداشت او آمده است: «ظرف چند شب گذشته به پیشنهاد همسرم، دو قسمت از سریال خاطره‌انگیز «آرایشگاه زیبا» دیدیم و خاطرات و اتمسفر اوایل دهه ۷۰ برایمان زنده شد، زندگی آنالوگ، تلفن‌های ثابت، وفور پیکان در خیابان‌ها و البته نزدیکی آدم‌ها به هم که این روزها بشدت کمیاب شده. به جز اینها، پس

از مدت‌ها شنیدن مجدد لهنجه تهرانی (تهرونی) غلبظ مرتضی احمدی فقید که از او با عنوان «صدای تهران» هم یاد می‌شود، لذتبخش و نوستالژیک بود.»

تلنگر پزشک منتقد فیلم به اهالی هنر

مصطفی جلالی فخر، پزشک، نویسنده و منتقد فیلم در نوشته‌ای با عنوان «لطفاً سیگار نکشید»، از اهالی هنر و چهره‌های شاخص ورزشی خواسته که مراقب اثرگذاری رفتارهای خود بر اجتماع باشند.

در بخشی از یادداشت او آمده است: «به دلایل متعددی، مشاهیر هنری و ورزشی صاحب تأثیرات گوناگون فردی-اجتماعی‌اند، بویژه برای جوانان و نوجوانان که نگاه هیجانی و خیال‌پردازی به خود و آینده دارند. یکی از تأثیرات منفی سینما بر سلامت، نقشی است که در تشویق‌سازی به استعمال سیگار داشته است، از آثار کلاسیک تا همین امروز. فیگور سیگار، نخستین جاذبه است و وقتی لای انگشتان افراد مشهور دیده شود، تأثیری دوچندان دارد و مخاطبان هیچ‌گاه نمی‌توانند فرجام‌های تلخ بعدی را پیشاپیش ببینند. سرطان‌های متنوعی که اصلی‌ترین عامل‌شان سیگار است تا پرونشیت و آمفییزم و فیبروز ریه و وابستگی دائم به اکسیژن و کم‌هوایی و گاه حالتی شبیه فیروز رفتن در باتلاق، به نظر اگر یک فرد سیگاری، نیم‌روزی را به عبادت از بیماران سرطان ریه بگذراند، انگیزه‌ای قوی برای ترک در او ایجاد می‌شود.

در این عکس (تصویری که در صفحه این پزشک و منتقد منتشر شده)، نوید محمدزاده و حمید نعمت‌الله که هر دو در کارنامه هنری خود آثار موفقی دارند، مشهور و اثرگذارند، به نحوی که گویا به انجامش مفتخرند، برای هم سیگار روشن می‌کنند. شما که صاحب چنین جایگاهی هستید، پسندیده‌تر است که به جزئیات رفتار خود دقیق‌تر باشید. و بعید است در آن لحظه به این احتمال تلخ فکر کرده باشید که اگر این کارشان باعث تشویق «حتی یک جوان» به امتحان سیگار و بعد استعمار و بیماری و رنج و چه بسا مرگ شود، آن دو نفر هم در شکل‌گیری مسیر رنج انسان مسئول‌اند.

شنیدهام متأسفانه در سریال‌های سال‌های اخیر، مصرف سیگار به وفور است و دیروز کسی برایم پیام داد که به دلیل یکی از همین مجموعه‌ها، کنجکاو شده و سیگار کشیده است. آیا وزارت بهداشت به عنوان متولی سلامت، به چنین ضدفرهنگ‌سازی ناشایستی که می‌تواند عوارض ویرانگری داشته باشد، حساس نیست؟! و گاش هنرمندان و ورزشکاران و هر کسی اثرگذار است، دلس به حال قربانیان سیگار بسوزد و مراقب نقش تشویفی خود باشد.»

نقل قول

تلویزیون می‌تواند در مسیر تمرکززدایی از تهران عمل کند

«بیست‌کویید» سریال کم‌دی نیست و با این رویکرد نوشته نشده است، با وجود این تلاش ما بر این بود که سریال، فضایی شیرین داشته باشد. در ادامه قصه، اتفاقاتی مثل مرگ و میر ناشی از کرونا را خواهیم دید و از این بابت بود که ما از فضای کم‌دی فاصله گرفتیم. در این سریال با وجود فضای شیرینی که دارد شاهد مرگ و میر ناشی از کرونا هم خواهیم بود و فضا تا حدی تلخ می‌شود و ما به کادر درمان و شهدای درمان نیز پرداخته‌ایم. روایت قصه «بیست‌کویید» در شهر مشهد پیشنهاد تلویزیون بود. به شخصه تمرکززدایی از تهران را سیاسی پسندیده می‌دانم. جمعیت تهران هر روز رو به افزایش است چراکه همه چیز در این شهر متمرکز شده و در سینما هم همین وضعیت وجود دارد و بسیاری از علاقه‌مندان سینما، برای دنبال کردن علایق خود به تهران می‌آیند اما رویکرد تلویزیون برای پرداختن به دیگر شهرها می‌تواند این تمرکز را از بین ببرد و من ساخت سریال‌هایی چون «بیست‌کویید» را خارج از تهران اتفاق بسیار مثبتی می‌دانم.

بخشی از گفته‌های حمید بزرگر نویسنده سریال‌های تلویزیونی با اینستا

کلمه

الگوی تازه برای کانون فرهنگی شهرها

کتاب به عنوان یک محصول فرهنگی که در مراحل تألیف، چاپ و نشر تا توزیع، اطلاع‌رسانی و معرفی و برنامه‌های جانبی بعد از نشر در بازار کتاب راه نسبتاً طولتی و پرمیچ و خم را طی می‌کند، به یک فعالیت جمعی منسجم و هدفمند نیاز دارد تا بعد از انتشار با کمترین موانع و سریع‌ترین زمان ممکن به دست مخاطب برسد. طبیعی است که در شرایط فعلی و با توجه به تغییر و تحولات صورت گرفته در بازار نشر و توزیع کتاب، سیستم قبلی بخش و توزیع کتاب اغلب جوابگوی خوانندگان کتاب در عصر حاضر نباشد. در چنین شرایطی است که مراکز فرهنگی بزرگ و زنجیره‌ای توزیع و عرضه کتاب که از قدرت مانور بالایی در فراهم کردن فضای مناسب برای خریداران کتاب برخوردار باشند، در عرضه کتاب و جذب مخاطبان موفق‌تر عمل خواهند کرد. مثال روشن در این زمینه، مجموعه کتاب شهر ایران و فعالیت‌های گسترده آن در شهرهای مختلف کشورمان است که این روزها برای خیلی از علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی محیط‌های آشنایی هستند. مراکز این مجموعه فرهنگی در نقاط مختلف کشور علاوه بر عرضه کتاب، فعالیت‌های جانبی فرهنگی دیگر در حوزه کتاب، مانند رونمایی از آثار تازه منتشر شده و همچنین دیدار با اهالی قلم را هم در دستور کار خود دارند و به نوعی، رویکرد جریان‌سازی در حوزه فرهنگ بویژه جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی را دارند و در این راه کارنامه به نسبت قابل قبولی هم دارند.

طبعاً از رهگذر چنین فعالیت‌های فرهنگی تأثیرگذار است که به تازگی «محمد مخبر»، معاون اول رئیس جمهور با ارسال بخشنامه‌ای، استانداران سراسر کشور را موظف کرده نسبت به راه‌اندازی مراکز عرضه کتاب، نوشت‌افزار و محصولات فرهنگی اسلامی و ایرانی براساس الگوی کتاب‌شهر ایران در شهرستان‌های فاقد کتابفروشی اقدام کنند.

در بخشی از این بخشنامه آمده است: «به منظور ترویج فرهنگ کتابخوانی و حمایت از تولید محصولات و صنایع فرهنگی ساخت داخل و ترویج توسعه سبک زندگی اسلامی، ایرانی و تمایز بازار کتاب و توسعه کتاب و کتابخوانی در جامعه خواهد شد.

از حضور پررنگ مؤلفان و مترجمان کتاب‌های تازه منتشره در برنامه‌های جانبی از جمله رونمایی و معرفی تازه‌های کتاب گرفته تا فراهم کردن زمینه‌های برگزاری چنین برنامه‌هایی از سوی مسئولان فرهنگی که اگر همکاری‌های لازم صورت بگیرد، شاهد اتفاق‌های خوشایندی در بازار کتاب ایران خواهیم بود که خود، عامل محرکی در پویایی بازار کتاب و توسعه کتاب و کتابخوانی در جامعه خواهد شد.

دریچه

اگر در مورد کسی قضاوت نادرستی بکنم، دنیا تمام تلاشش را خواهد کرد تا مرا در شرایط او قرار دهد و من ثابت‌کند که در تاریکی، همه ما شبیه همدیگر هستیم.

جنایت و مکافات
فتودور داستایوفسکی

دریچه

میرشمس‌الدین
فلاح‌هاشمی
نویسنده

اسلام و انقلاب، شکل‌گیری جریان تازه‌ای را در ادبیات سبب شدند

انسان‌ها از همان ابتدای آغاز زندگی اجتماعی، شروع به داستان‌سرایی کردند. آنان قصه‌های خود را با تخیل پیوند می‌دادند تا جذاب باشد. این نوع داستان‌سرایی برایشان نوعی غرور، شکوه و تفاخر نیز به همراه داشته است. در این میان، شکاله قصه‌ها، اخلاق بود و در واقع قصه‌ای نبود که جدا از موضوعات اخلاقی باشد.

خداوند برای انتقال مفاهیم معرفتی و انسان‌ساز در کتاب‌های آسمانی، از ظرفیت قصه‌سرایی و داستان‌گویی به‌خوبی استفاده کرده است. قصه‌های متنوعی در قرآن آمده که زیباترین این قصه‌ها و به تعبیر قرآنی آن «أحسن القصص»، قصه زیبا و جذاب حضرت یوسف(ع) است. حتی پیامبران غیرالهی نیزبراستفاده از قصه اهتمام بسیار داشته‌اند؛ به طور مثال، بودا به خاطر این‌که مفاهیم دینی‌اش بیشترین تأثیر را داشته باشند، از قصه استفاده می‌کرده است. در طول قرن‌ها، قصه‌ها از لحاظ ساختاری تغییرات زیادی کرده‌اند. حتی ابزار بیان‌شان نیز از قالب نظم خارج شد و به نثر تبدیل شد؛ داستان‌های منثوری که در جدیدترین قالبش «رمان» نام گرفت. در واقع، رمان محصول مدرنیته است. شاید نفس انسان‌های کبرافتاده در این تمدن مدرن و ماشین‌زده باشد. اکنون در غرب، عقاید ماتریالیستی و مادی‌گرایانه به بن‌بست رسیده و در عوض، گرایش به مسائل غیرعلمی و غیرتجربی رو به افزایش است. در قرن حاضر هنوز ارزش‌ها، نیروی خود را حفظ کرده است و نمود آن را می‌توان در ادبیات شاعران و رمان‌نویسان یافت. دقت در بررسی شکل‌های دینی و ادبی در عصر جدید، توجه ما را به این نکته جلب می‌کند که مقولات دینی غالباً در ادبیاتی وجود دارند که خود را غیردینی اعلام می‌کند.

برخی صاحبزطران براین باورند که قرن بیستم، قرن مذهب است. بنابراین، وجود خداوند و ارزش‌های دینی و اخلاقی در این قرن برجسته‌تر می‌نماید، اما هنوز این تردید وجود دارد که اساساً رمانی تحت عنوان رمان دینی وجود دارد یا خیر؟ اگر موضوع رابطه انسان با خداوند را مطرح کنیم، آن‌گاه رمان، رمان دینی است؟ شاید نتوانیم به طور شاخص، اصطلاح رمان دینی را در غرب داشته باشیم، ولی رمان‌های بسیاری وجود دارند که خداوند، اخلاق و دین در آنها برجستگی بسیاری دارد. نویسندگان غربی معتقدند که دین در رمان، از مجرای اخلاق عبور می‌کند.

گرایش و علاقه مردم به رمان‌های اخلاق مدار، مسائلی را هم به همراه داشته و دارد آن سوء‌استفاده برخی نویسندگان از این گونه و القای تعالیم خودساخته است. عبدالغلی دستغیب معتقد است در دو دهه اخیر، گرایش عرفانی از قسم چینی، هندی، مسیحی و حتی سخرپوستی آن، در برخی داستان‌ها به جمموع می‌توان آن را جریان واقعبت‌گرای اسلامی نامید.» این مکتب نیز عده قابل توجهی از نویسندگان، خاصه نسل انقلاب کشور را به خود جذب کرد و موجب آثار تأمل‌برانگیز و ارزشمندی شد. شهربار زرنشناس، منتقد و پژوهشگر بر این باور است که ادبیات انقلاب اسلامی، ادبیاتی واقع‌گرا و آرمان طلب است. به اعتقاد او، برای سنترسازی ظهور تمدن اسلامی فردای تاریخ بشر، ادبیات واق‌گرای آرمان‌طلب انقلاب اسلامی به رشد و بالندگی رسیده و دارای ویژگی‌هایی است. در واقع، ادبیات داستانی انقلاب ما در قالب‌های مختلف رمان، داستان کوتاه، مینی‌مال و داستانک، محتوای دینی را به‌خوبی پذیرفته است. بنابراین می‌توان گفت رمان دینی، تمام شعائر اسلامی و انقلابی را در خود دارد.

خداوند

برای انتقال

مفاهیم

معرفتی و

انسان‌ساز

در کتاب‌های

آسمانی،

از ظرفیت

قصه‌سرایی و

داستان‌گویی

به خوبی

استفاده

کرده است.

قصه‌های

متنوعی در

قرآن آمده که

زیباترین این

قصه‌ها و به

تعبیر قرآنی

آن «أحسن

القصص»

قصه زیبا

و جذاب

حضرت

یوسف(ع)

است

● عکس: روابط عمومی جشنواره تئاتر فجر